

Европейски комитет
на регионите

RESOL-VII/031

157-а пленарна сесия, 9, 10 и 11 октомври 2023 г.

СПЕШНА ПРОЕКТОРЕЗОЛЮЦИЯ

Приемане на резолюцията относно състоянието на регионите и градовете в Европейския съюз и предложения с оглед на следващата стратегическа програма на ЕС за периода 2024—2029 г.

Внесена от политическите групи на ЕНП, ПЕС, Renew Europe, ЕА и Зелените

Срок за внасяне на измененията: най-късно до 16,00 ч. (брюкселско време) на 10 октомври 2023 г.

Измененията на резолюцията — за предпочитане на английски, френски или немски език — трябва да бъдат изпратени чрез онлайн инструмента за внасяне на изменения (достъпен чрез Портала на членовете: <https://memportal.cor.europa.eu/>).

На Ваше разположение е службата за поддръжка (+32 (0)2 546 96 97, електронен адрес: helpdesk@cor.europa.eu), която ще Ви окаже съдействие при необходимост. Ръководството за потребителя се намира на адрес: <https://memportal.cor.europa.eu/>.

Спешна резолюция, внесена в съответствие с член 45, параграф 3, буква б) от Правилника за дейността, за обсъждане на втория ден от пленарната сесия на 11 октомври 2023 г. Ако не бъде одобрена от Бюрото на 9 октомври 2023 г., тя ще бъде заличена от дневния ред на пленарната сесия.

Брой необходими подписи: 6

Проекторезолюция относно състоянието на регионите и градовете в Европейския съюз през 2023 г. и предложения с оглед на следващата стратегическа програма за периода 2024—2029 г.

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ (КР),

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД:

- своя „Годишен доклад на ЕС за състоянието на регионите и градовете за 2023 г.“, допълнен от анкета сред представители на изборни длъжности на местно и регионално равнище, който предоставя на лицата, отговорни за вземането на политически решения на европейско, национално, регионално и местно равнище, доказателства и ключови препоръки относно най-неотложните предизвикателства преди определянето на следващата стратегическа програма за периода 2024—2029 г.¹;
- речта за състоянието на Съюза през 2023 г., произнесена от председателя на Европейската комисия на 13 септември 2023 г., и писмото за намеренията до председателите на Европейския парламент и на Съвета;

КАТО ИМА ПРЕДВИД, че

- въздействието на войната в Украйна оказва голям натиск върху много домакинства, малки и средни предприятия и местни и регионални органи на управление в целия ЕС поради значителния допълнителен натиск от цените на енергията и храните и нарастващата инфлация, в допълнение към въздействието на изменението на климата, последиците от пандемията от COVID-19, смущенията в търговията и социалните неравенства.

A. представя препоръките на КР от *Годишния доклад на ЕС за състоянието на регионите и градовете за 2023 г.* за бъдещия законодателен мандат на ЕС:

Управление на кризи от градовете и регионите

Солидарност с Украйна

1. призовава Европейския съюз да продължи и да засили подкрепата за Украйна и настоятелно го призовава да използва потенциала, капацитета и експертния опит на своите региони и градове за възстановяването, реформите, по-специално за децентрализация, и европейската интеграция на Украйна. За тази цел Механизмът за Украйна следва да прилага основните принципи на регионалната политика на ЕС и да предоставя необходимото финансиране за изграждане на капацитет и партньорски проекти сред регионалните и местните органи;

---

¹ <https://cor.europa.eu/bg/our-work/Pages/State-of-Regions-and-Cities-2023.aspx>.

2. подчертава, че Европейският алианс на градовете и регионите за възстановяване на Украйна, който се координира от КР, е от основно значение за укрепване на местния и регионалния капацитет в Украйна, засилване на партньорското сътрудничество, подпомагане на местните власти в Украйна да се запознаят с достиженията на правото на ЕС и предоставяне на съвети относно прилагането на процеса на децентрализация;
3. призовава за по-голяма пряка подкрепа за местните и регионалните власти в Европейския съюз, за да се управлява интеграцията на украинските бежанци в приемащите европейски градове и региони и да се предоставят услуги, главно по отношение на медицинските грижи, образованието и заетостта;

Енергиен преход

4. подчертава, че енергийният преход на ЕС ще доведе до енергийна автономност, като се разчита предимно на екологична енергия, произвеждана и потребявана на местно равнище. Поради това местните и регионалните власти и техните избрани представители са ключови катализатори и ускорители за успеха на екологичния преход по места и следва да участват пълноценно като партньори в осигуряването на възможности за местни консултации и дейности за повишаване на обществената осведоменост; посочва, че КР улеснява енергийния преход на местно равнище чрез своята инициатива „Зелен пакт на местно равнище“ и сътрудничеството си с Конвента на кметовете в ЕС;
5. призовава на регионите и градовете да бъде предоставена допълнителна подкрепа и инвестиции от ЕС под формата на специални механизми за финансиране, включително преки фондове, които подкрепят устойчивите иновации; тази подкрепа следва да се основава на инициативата REPowerEU, за да се подобри енергийната ефективност, да се внедряват възобновяеми енергийни източници, да се развият интелигентни мрежи и да се стимулира кръговата икономика, като по този начин се насърчават местното производство и потребление на енергия и се засилва енергийната автономност на ЕС;

Действия във връзка с климата

6. призовава Европейската комисия да подкрепи следването на най-добрите местни практики, посочени в наръчника на КР за Зеления пакт на местно равнище², тъй като последиците от изменението на климата ще задълбочат съществуващите неравенства между регионите поради асиметричното му въздействие върху различните групи от населението, щетите за критичната инфраструктура и сътресенията за туризма, промишлените клъстери и селскостопанското производство; във връзка с това посочва, че местните и регионалните власти са основни участници в борбата срещу изменението на климата и носят основната отговорност за местните действия за смекчаване на неблагоприятните последици от повишаването на температурите в световен мащаб;
7. настоява климатичният преход да бъде честен и справедлив, без да се пренебрегват нито региони, нито хора. Призовава Европейската комисия да засили своите механизми за

---

² <https://cor.europa.eu/bg/engage/Pages/Green-Deal-Handbook.aspx>.

солидарност и сближаване, за да даде възможност на своите региони и градове да увеличат инвестициите си за адаптиране към изменението на климата и постигането на издръжливост и да предотвратят опасността най-уязвимите територии и уязвими социални групи да бъдат засегнати в най-голяма степен; за да защити регионите си от вредните последици от изменението на климата, ЕС ще трябва да инвестира около 40 милиарда евро годишно, за да остане увеличението на температурата в световен мащаб до 1,5 С;

8. подчертава, че КР си сътрудничи със Съвместния изследователски център на Европейската комисия за насърчаване на използването на неговото информационно табло за уязвимостта на регионално и местно равнище във връзка с бедствията и рисковете, свързани с изменението на климата, и очаква това табло да се превърне в параметър за стратегиите за издръжливост и да бъде взето предвид при разработването на политиката на сближаване;

Безопасност на храните

9. призовава Комисията да публикува без по-нататъшно забавяне рамковия закон относно устойчивите продоволствени системи. Във връзка с това посочва спешната необходимост Европа да продължи да инвестира в устойчиво местно селскостопанско производство и да съкрати своите вериги на доставки; предпочитането на местното производство, устойчивото снабдяване и преминаването към устойчиви продоволствени системи са съществени елементи за повишаване на безопасността на храните и издръжливостта;
10. подчертава, че за насърчаване на устойчивото местно производство сред регионите в ЕС КР, заедно с Европейската комисия, създаде наградата на ЕС за биологично производство;
11. изразява готовност да допринесе за обявената нова инициатива за устойчивост на водните ресурси и призовава за стратегически подход, за да се помогне на регионите да се борят със сушата и да управляват недостига на вода, като се надгражда върху съществуващия регионален опит за намаляване на потреблението, увеличаване на повторната употреба и справяне с отпадъчните води;

Регионите и градовете като фактори за устойчиво развитие и сближаване

Европейският зелен пакт и целите на ООН за устойчиво развитие

12. настоятелно призовава Европейската комисия и съзакондателите да финализират изпълнението на Европейския зелен пакт, като приемат до края на настоящия мандат ключовите законодателни предложения относно пестицидите, възстановяването на природата, семената, хуманното отношение към животните и рамковия закон относно устойчивите продоволствени системи;
13. отбелязва централната роля на регионите и градовете за успешното прилагане на политиките на Европейския зелен пакт и целите на ООН за устойчиво развитие;
14. призовава ЕС да осигури последователна и консолидирана рамка за устойчив растеж, която да съгласува програмите в областта на климата, социалната сфера и устойчивостта, и да

запълни финансовите, експертните и процедурните празноти чрез предоставяне на пряко финансиране и конкретни насоки, както и чрез насърчаване на екологосъобразно и основано на участието бюджетирание и отдаване на по-голямо значение на добрата координация, гъвкавостта, опростяването, прозрачността и по-добрата комуникация;

15. подчертава, че инициативата „Зелен пакт на местно равнище“ на КР може да послужи като модел за по-добро ангажиране на регионите и градовете в тези начинания, и призовава другите институции да изградят допълнителни синергии с КР в тази област;

Екологичният и цифровият преход

16. признава, че екологичният и цифровият преход представляват екзистенциални предизвикателства за много европейски региони и градове; подчертава незаменното участие на регионите и градовете в управлението на неотдавна приетите закони на ЕС, като например Законодателния акт за суровините от критично значение и Законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии; призовава ЕС да покани КР да бъде член на техните управителни и контролни органи;
17. подчертава стойността на съществуващите и нововъзникващите регионални съюзи в подкрепа на регионите, които са в процес на преобразуваща промяна, като например Алианса на регионите с развито автомобилостроене, създаден от КР, и Европейския алианс на регионите, произвеждащи полупроводници; посочва, че Алиансът на регионите с развито автомобилостроене е определен от европейските съзаконодатели в съответното законодателство като ключов партньор на Европейската комисия за стратегия за справедлив преход за регионите със силен автомобилен сектор и сектор на доставките;
18. призовава ЕС да засили усилията си за повишаване на цифровата издръжливост на публичните администрации, включително на поднационално равнище, например чрез провеждане на кампании за повишаване на осведомеността относно киберзаплахите, насочени към местни и регионални представители. Това е от голямо значение, тъй като местните и регионалните власти в ЕС се превърнаха в основни цели за кибератаки, което води до временно спиране на функционирането на изключително важна публична инфраструктура и до тежки последици за техните граждани; изразява съжаление, че много региони и градове не разполагат с достатъчно знания, финансови ресурси и организационен капацитет за изграждане на цифрова издръжливост;

Бъдещето на политиката на сближаване

19. признава, че политиката на сближаване, като дългосрочна инвестиция, играе решаваща роля за ефективното преодоляване на различията в развитието между регионите, допринася за по-доброто функциониране на единния пазар и спомага за справяне с географията на недоволството;
20. призовава ЕС да продължи да развива силна, ориентирана към местните условия политика на сближаване с подход, основан на мисиите, който може да подкрепя всички места и хора в ЕС. Той трябва да прилага принципа „да не се вреди на сближаването“ във всички

политики и инициативи на ЕС чрез извършване на всеобхватни оценки на териториалното въздействие;

21. изразява съжаление, че новият регламент за STER и предложенията за преразглеждане на МФР подсилват централно управляваните от ЕС инструменти, без да предвиждат увеличение на бюджета за политиката на сближаване; подчертава, че Алиансът за сближаване, създаден от КР заедно с основните европейски териториални сдружения, ще служи като платформа за дебат и обмен, като свързва институциите на ЕС с градовете и регионите;

Програмата за селските райони

22. предупреждава, че според оценките до 2033 г. 30 милиона души ще са напуснали селските райони на Европа спрямо 1993 г., и подчертава, че младите хора и семействата напускат селските райони поради липсата на заетост и обществени услуги, като училища, болници, обществен транспорт и цифрова свързаност;
23. призовава ЕС да инвестира повече в селските райони, тъй като те са основни фактори, допринасящи за неговия екологичен преход в области като производството на енергия от възобновяеми източници, устойчивите храни и опазването и възстановяването на природата;
24. подчертава необходимостта следващото поколение програми на политиката на сближаване и планове за възстановяване и устойчивост да стимулират инвестициите и реформите за редуциране на „капаните на развитието на талантите“ в регионите на ЕС, диверсифициране на икономическите перспективи за младите хора и гарантиране на икономическото и социалното благосъстояние на селските общности;

Регионите и градовете оформят бъдещето на Европа

Европейска демокрация

25. подчертава, че наброяващите 1,2 милиона местни и регионални представители заемат уникална позиция по отношение на насърчаването и защитата на европейската демокрация, тъй като те представляват политическото равнище, което се ползва с най-голямо доверие от своите съграждани; същевременно тези представители са изложени в най-голяма степен на нарастващо недоволство и са свидетели на повече проявления на реч на омразата и физическо и кибернасилие срещу тях, и по-специално срещу жени политици и лица, принадлежащи към малцинства; в този контекст КР отново изтъква популяризирането на дейността на кмета Павел Адамович в защита на местната демокрация и потвърждава ангажимента ни да споделяме неговото наследство чрез специалната награда „Павел Адамович“;
26. отново заявява, че над 70 % от законодателството на ЕС се прилага от местните и регионалните власти и че заради това те са в добра позиция да предоставят конкретна обратна информация относно европейските политики, както и че е наложително те да бъдат

привличани по-активно и по-добре за участие в определяне на политиките и вземане на решения на равнището на ЕС;

27. призовава ЕС систематично да включва местните и регионалните представители и КР в механизма за диалог между гражданите и институциите на ЕС след Конференцията за бъдещето на Европа и да насърчава европейските ценности и участието на гражданите на регионално и местно равнище чрез подкрепа за конкретни проекти, като използва за пример добрите практики, посочени в базата данни „Насърчаване на ценностите на ЕС чрез образование и култура“³;
28. подчертава, че програмата на КР за млади политици на изборни длъжности и нейната мрежа от местни и регионални съветници могат да укрепват връзката между институциите на ЕС и местните общности, да насърчават участието на младите хора, да разобличават дезинформацията и да предоставят полезна информация за създателите на политики на равнището на ЕС;

Разширяването на Съюза

29. подчертава, че регионите и градовете на ЕС могат да предложат подкрепа с добавена стойност за процеса на разширяване на ЕС, като предоставят политическа и практическа подкрепа на местните и регионалните власти в страните кандидатки и потенциални кандидатки за членство в ЕС, например чрез насърчаване на формати за партньорско сътрудничество;
  30. посочва, че предишните кръгове на разширяване показаха, че децентрализацията и участието на местните и регионалните власти в подготовката за членство в ЕС са от ключово значение за успеха;
  31. застъпва се за засилено трансгранично сътрудничество със съседните местни и регионални власти; и подчертава, че КР може да играе специална роля в подпомагането на местните и регионалните власти в страните кандидатки и потенциални кандидатки за членство да се подготвят за присъединяване в ЕС и да се борят с все по-разпространената умора от разширяването;
- Б. отправя следните препоръки с оглед на формулирането на следващия цикъл на политиката на ЕС и следващата стратегическа програма на ЕС за периода 2024—2029 г.:**
32. подчертава, че по време на настоящия законодателен мандат местните и регионалните власти запазиха силна демократичната структура на нашия Съюз и управляваха на терен отговора на ЕС на големи кризи като COVID-19, изменението на климата и въздействието на войната в Украйна, като същевременно следваха устойчивия и последователен курс към екологичния и цифровия преход;

³

<https://cor.europa.eu/bg/regions/Pages/EIR-map.aspx?view=stories&type=sedec>.

33. приветства факта, че Комисията е готова да извърши преглед на редица политики, включително относно разширяването на ЕС (които ще бъдат представени по време на белгийското председателство); призовава Комисията да включи на ранен етап КР и местните и регионалните власти в подготовката на преглед на политиките;
34. отправя искане към Европейската комисия да подготви следващата стратегическа програма за периода 2024—2029 г., като включи всички равнища на управление, за да се гарантира мобилизирането „от долу нагоре“ на всички налични идеи и ресурси, които нашият Съюз може да предостави за справяне с основните бъдещи предизвикателства;
35. настоява също така Европейският съюз да засили проактивната си позиция по отношение на основните световни тенденции и промени чрез по-нататъшно укрепване на сътрудничеството между местните, регионалните, националните и европейските органи по отношение на стратегическото прогнозиране и усилията за постигане на готовност; това ще спомогне за формулирането на стратегическата програма на ЕС за периода 2024—2029 г. и за запазване на нейната издръжливост в условията на бързо променящи се сценарии;
36. подчертава необходимостта от допълнителни инвестиции по пътя към устойчиво развитие чрез потвърждаване на Европейския зелен пакт и целите за устойчиво развитие като ключови елементи за определяне на приоритетите за следващите пет години;
37. подчертава, че икономическото, социалното и териториалното сближаване повече от всякога са предпоставка за бъдещето на Европа; и признава добавената стойност на сближаването като основна ценност и хоризонтална цел на ЕС и призовава за това сближаването да бъде поставено в центъра на новата стратегическа програма за периода 2024—2029 г., за да не се допусне изменението на климата да доведе до повече различия между регионите и да се ограничи изоставането и недоволството в дългосрочен план;
38. подчертава, че устойчивият растеж и икономическият просперитет на единния пазар на ЕС зависят от конкурентоспособността на европейската промишлена база, способността му да ръководи технологичните промени и издръжливостта на веригите му за създаване на стойност; в този контекст призовава ЕС да гарантира, че ключовите промишлени клъстери и чувствителните сектори, като например продоволствието, здравеопазването, автомобилостроенето, химическата промишленост, текстилната промишленост, енергетиката и цифровите технологии, могат да функционират в благоприятна регулаторна рамка, която им позволява да продължат стопанската си дейност в ЕС и да се конкурират на международните пазари;
39. призовава за изграждане на бъдеща програма „Глобална Европа“ в по-силно партньорство с местните и регионалните власти, които се превръщат в безспорни глобални участници в много сектори; във връзка с това настоятелно призовава за засилено участие на поднационалните органи на управление не само в многостранни политически форуми като тези на равнището на ООН, но и в контекста на стратегическите партньорства на ЕС чрез засилена подкрепа за платформите за сътрудничество с градове и региони от други континенти;

40. подчертава нарасналата необходимост от системна готовност за по-чести хуманитарни кризи, свързани с климатични или други природни бедствия в ЕС и по света; подчертава ключовата роля на регионите и градовете за превръщането на Европа в радетел на солидарността, включително на световно равнище, и призовава ЕС да укрепи стратегическите партньорства и да осигури рамка, която подобрява готовността на ЕС за действие при извънредни ситуации и способността за реагиране на всички равнища на управление;
41. предупреждава, че нашият Съюз ще се нуждае от бюджетни ресурси, пропорционални на равнището на амбициите в световен и вътрешен план, които ще бъдат заявени в бъдещата стратегическа програма за периода 2024—2029 г., включително и за да подготви Съюза за следващото десетилетие; подчертава необходимостта да се гарантират достатъчни равнища на инвестиции, за да се даде възможност на всеки регион да се възползва от екологичния, цифровия, промишления, обществен и демографския преход; застъпва се за укрепване на бюджетните механизми на ЕС, необходими за справяне с непредвидени кризи и извънредни ситуации по координиран и основан на солидарността начин; призовава ЕС да извърши задълбочена оценка на очакваното дългосрочно въздействие върху бюджета на ЕС на войната на Русия в Украйна;
42. отбелязва, че европейските граждани ясно призоваха за развитие на европейската система за управление, и счита, че резултатите от Конференцията за бъдещето на Европа изискват амбициозна реформа на функционирането на ЕС, за да се посрещнат предстоящите предизвикателства;
43. във връзка с това КР подкрепя искането на Европейския парламент за свикване на Конвент чрез задействане на процедурата за преразглеждане на Договорите (член 48 от ДЕС) и отбелязва, че бъдещият Конвент следва да включва пълноценно КР и неговите членове;
44. смята, че междуременно оптимизирането на настоящите разпоредби на Договора следва активно да гарантира по-голяма прозрачност и отчетност в процеса на вземане на решения в ЕС, включително по-силен акцент върху субсидиарността, многостепенното управление и ролята на КР; във връзка с това смята, че е необходимо по време на следващия цикъл на политиката да се преразгледа междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество;
45. припомня, че Конференцията за бъдещето на Европа призова на КР да бъде отредена по-голяма роля в институционалната структура по отношение на въпроси с териториално въздействие. Преразглеждането на споразуменията за сътрудничество с Европейската комисия и Европейския парламент предлага възможността за постигане на напредък в това отношение, включително по отношение на системното участие на КР в ключови инициативи с териториално измерение през целия им политически цикъл, от предзаконодателния и законодателния етап до изпълнението и прегледа;
46. приветства новаторската работа в областта на равенството между половете, извършена от Европейската комисия по време на този мандат, и отново заявява ангажимента на КР по всички съответни досиета. КР се е ангажирал да насърчава равенството между половете

сред своите членове и в своята работа, да подкрепя овластяването на жените в местните и регионалните избори и да се бори с дискриминацията, насилието и пречките, с които жените все още се сблъскват във всички аспекти на живота; отново заявява, че градовете и регионите могат да разработят и въведат всеобхватни рамки, политики и мерки, съобразени с равенството между половете, за борба с насилието, основано на пола;

47. възлага на своя председател да предаде годишния доклад на ЕС относно състоянието на регионите и градовете за 2023 г. и настоящата резолюция на председателите на Европейския парламент, Европейската комисия и Европейския съвет, както и на държавните и/или правителствените ръководители на 27-те държави — членки на ЕС, и насърчава местните и регионалните представители на изборна длъжност в Европа да разпространят доклада сред гражданите и местните и регионалните медии.

Брюксел, 11 октомври 2023 г.

Председател
на
Европейския комитет на регионите

Vasco Alves Cordeiro
